

Siber Zorbalık

Gönüllü Kılavuzu

Bu etkinlikte, yetişkinlerin günümüzde çocukların İnternet'i nasıl kullandığını öğrenmelerine yardımcı olacaksınız ve siber zorbalık olarak anılan olgunun saptanmasına, önlenmesine ve durdurulmasına ilişkin ipuçları ve yöntemler sunacaksınız. İnsanların bir başka kişiyi utandırmak ya da bu kişiye zarar vermek amacıyla hazırlanmış içeriği göndermek ya da yayınlamak için İnternet'i, cep telefonlarını ya da diğer aygıtları kullandığı durumlara siber zorbalık adı verilir.

Bir saatlik sunum sırasında, gençlerin yaşantısında İnternet'in rolünü, çevrimiçi dünyanın olumlu ve olumsuz yönlerini ve siber zorbalığın nasıl saptanacağını ve önlenmesine ya da durdurulmasına nasıl yardımcı olunacağını göstermek için slaytlar ve videolar kullanacaksınız. Son olarak, ebeveynlere ve diğer yetişkinlere, çocukların çevrimiçi yaşamlarını güvenli ve etik bir biçimde yönetmelerine yardımcı olacak bazı yöntemler gösterecek ve ileri düzeyde teknik beceriye sahip olmaksızın çocukları İnternet'i akıllıca kullanacak şekilde yönlendirmenin mümkün olduğunu vurgulayacaksınız.

Nelere ihtiyacınız olacak

- Maskeleyenme bandı
- Yumuşak top ya da şişirilmiş bir balon

Etkinlikten önce

- Sunum dosyasını inceleyin. Dosyayı yazdırabilir ve başvurmak üzere notlar oluşturabilir, kendi deneyimlerinizi dinleyicilerinizle paylaşabilirsiniz. Sunuma isteğe bağlı çalışmalar ekleyebilirsiniz.
- Bu bilgilerle ilgilenebilecek velilerin ya da diğer yetişkinlerin bulunduğu yerel kuruluşlarla (okullar, toplum merkezleri, camiler, gençlik grupları) iletişim kurun.
- Sunumun yapılması için bir zaman belirleyin. (Yaklaşık bir saat sürmektedir.)
- Kuruluşun bir projeksiyon cihazına ve hoparlörlere sahip olduğundan emin olun.
- Kuruluşta İnternet güvenliğiyle ya da siber zorbalıkla bağlantılı olarak yaşanmış belirli bir olay olup olmadığını sorun. Olmuşsa, paylaşmak istedikleri tüm ayrıntıları öğrenmeye çalışın. Sunumdan önce bu konuda bilgi sahibi olmak iyi olacaktır.
- Bölgenizdeki ya da ülkenizdeki siber zorbalık istatistikleri konusunda araştırma yapmayı düşünün.

İleri düzeyde teknik beceriye sahip olmaksızın çocukları İnternet'i akıllıca kullanacak şekilde yönlendirmek mümkündür.

Sunumdan birkaç gün önce

- Kaç kişinin katılacağını kontrol edin.
- Katılımcılar arasında çocuğunun durumuyla ilgili olarak konuşmak isteyen biri olabileceğini düşünerek, kuruluşta zorbalıkla ilgili sorunların çözülmesinden sorumlu olan kişinin kim olduğunu öğrenin.

Sunum günü

- Zamanında orada olun.
- Ekipmanı test edin.

Kaynaklar

- **Çizgi Çalışması (isteğe bağlı):** Bu çalışma, 20 ya da daha az katılımcı için verimlidir. Bu çalışmayı gerçekleştirmeyi tercih ederseniz, en az beş dakika ayırın. Siber zorbalıkla ilgili bölümün başında (sayfa 14), katılımcılarınızın konu hakkında ne kadar bilgi sahibi olduğunu öğrenmek için bu çalışmayı kullanmak isteyebilirsiniz.
 - Maskeleyenme bandı ile yerde bir çizgi oluşturun (herkesin üzerinde durabileceği kadar uzun olsun).
 - Katılımcılara şunu sorun: "Siber zorbalık konusunda ne kadar bilgi sahibisiniz?"
 - Katılımcıların çizgi üzerinde, ne kadar bilgili olduklarına göre sıralanmalarını sağlayın: Bu konuda hiç bilgisi olmayan ya da az bilgisi olan katılımcıları çizginin bir ucuna gönderin. Kendilerini uzman olarak kabul edenleri çizginin diğer ucuna gönderin.
 - Şuna dikkat çekin: Bu odadaki deneyim ve anlayış aralığı oldukça geniş.
 - Yerlerine dönmelerini isteyin.
 - Şunu sorun: Siber zorbalık konusunda paylaşmak istediği bir öyküsü ya da deneyimi olan var mı?
 - Sunuma devam edin.
- **Top/Balon Çalışması (isteğe bağlı):** Bu çalışma, en verimli şekilde 15-20 kişiden az olan gruplarla yapılabilir, ancak daha kalabalık gruplarla da yapılabilir. Bunu sunum sonunda geribildirim toplamak ve katılımcıların duygularını ifade etmelerini sağlamak için kullanabilirsiniz (sayfa 34).
 - Şunu sorun: Bu sunum nasıl hissetmenizi sağladı?
 - Yumuşak topu ya da balonu yanıt verecek olan ilk kişiye atın.
 - "Konuşma topu"nu sıradaki kişiye atmalarını sağlayın ve bu şekilde devam edin.
 - Çalışmanın sonunda topu alın.
- **ABD'de bulunan PACER Ulusal Zorbalığı Önleme Merkezi,** dünyanın her yanındaki ebeveynleri, eğitimcileri, gençleri ve çocukları bir araya getirmek, etkileşim kurmalarını sağlamak ve eğitmek için tasarlanmış, ücretsiz çevrimiçi kaynaklar sağlamaktadır.
 - PACER.org/Bullying: Bu portal sayfası, ebeveynlerin ve eğitimcilerin zorbalıkla ilgili kaynaklara erişmesine olanak sağlamaktadır ve eğitime yönelik araç takımlarını, farkındalık araç takımlarını, yarışma fikirlerini, promosyon ürünlerini ve daha fazlasını içermektedir. (İçerik İngilizce'dir.)
 - PACERTeensAgainstBullying.org: Gençler tarafından gençler için hazırlanan bu web sitesi, ortaokul ve lise öğrencilerinin, zorbalıkla başa çıkmak, harekete geçmek, sesini duyurmak ve önemli bir toplumsal amaca sahip olmak için çeşitli yöntemler bulabilecekleri bir ortamdır. (İçerik İngilizce'dir.)
 - PACERKidsAgainstBullying.org: İlkokul öğrencilerinin zorbalığın önlenmesi hakkında bilgi edinecekleri, etkinliklere katılabilecekleri ve harekete geçmeye teşvik edilecekleri yenilikçi ve eğitici bir sitedir. (İçerik İngilizce'dir.)

Katılımcılar tarafından sıklıkla sorulan sorular ve yanıtları

- **Siber zorbalık vakalarının çözülmesinden kim sorumludur?**
Bu durum nerede yaşadığınıza bağlıdır. Olası bir siber zorbalık durumunu, yardımcı olabilecek insanlara bildirmeniz gerektiğini düşünüyorsanız, okul yetkilileri bunun için iyi bir başlangıç noktası olacaktır.
- **Ebeveynler çocuklarının İnternet kullanımına nasıl müdahale etmelidir?**
Ebeveynlerin, çocuklarının İnternet kullanımına ilişkin aşırı olumsuz bir tutum sergilememesi önemlidir. Kısıtlamak yerine gerçek anlamda ilgi göstermek, İnternet eğitimi açısından yararlıdır. Yetişkin, çocuğu dinlemeli ve gündelik sohbetlerinin bir parçası olarak çocuğa İnternet ile ilgili sorunlar hakkında soru sormalıdır.
- **Küçük/genç yaşta çocuğumun İnternet'te geçirdiği süre konusunda ne zaman endişe etmeliyim?**
Özellikle çoğu genç tarafından okul çalışmaları için de kullanılması nedeniyle, İnternet kullanımı için bir süre önerisinde bulunmak zordur. İnternet kullanım süreleri, İnternet gerçek yaşamdan daha önemli hale gelmediği sürece, genellikle kabul edilebilirdir. Uykusuz kalma ve İnternet dışında arkadaşlık kurmama da dengesiz İnternet kullanımının belirtileridir.

Sosyal destek ağları ve gündelik sorun çözme becerileri yalnızca çevrimiçi ortamda gelişmez ve bir çocuğun İnternet dışında bir yaşantısı olması bu nedenle önemlidir. Çocuğun İnternet dışında bir yaşantısı olmaması durumunda, ebeveynlerin müdahale etmeleri gerekmektedir. Ebeveyn kontrolü, belirlenmiş süre sınırlamaları ve genç insanın kendi kendisini kontrol etmesi, aşırı bilgisayar kullanımının ortadan kaldırılmasına yardımcı olabilir ve bunların hepsi, dengeli bir çevrimiçi yaşantı kurulması için birlikte çalışan öğelerdir.

- *Gençler için geçerli olan İnternet kuralları nelerdir?*

Kuralların en baştan itibaren birlikte kararlaştırılması gerekir. Yaşları ilerledikçe, çocuklara daha fazla sorumluluk ve hak verilebilir. İnternet'te geçirilen zaman, İnternet'in nerede kullanıldığı ve ziyaret edilen web siteleri için kurallar belirlenebilir. Bilgisayarın tüm aile tarafından paylaşılan bir odada tutulması iyi bir fikirdir. Bu şekilde açıklık, sırayla kullanma, birlikte zaman geçirme ve sohbet imkanı artar.

Aileler, evin dışında ya da bir hobi ile uğraşmak için, bilgisayar başında harcadıkları ile aynı ölçüde zaman harcamayı kararlaştırabilirler. Süre sınırlamalarını belirleyin.

On Demand Community® IBM çalışanlarının ve emeklilerinin gönüllü olarak katılabilecekleri etkinlikler bulmalarına olanak
 lum kuruluşlarına yardımcı olmalarına imkan tanıyacak çeşitli kaynaklar sunan bir IBM toplum
ında başlatılan program, ilk on yılında dünya çapında yaklaşık 250.000 gönüllü ile 16 milyon
esteklemiştir.

rumluluk programlarına ve dünya çapında elde ettiği başarılarla ilişkin daha fazla bilgi
edinmek ve güncel IBM Kurumsal Sosyal Sorumluluk raporumuzu karşidan yüklemek için ibm.com/responsibility
adresini ziyaret edin.

© IBM Corporation 2011

IBM, IBM logosu, ibm.com ve On Demand Community, International Business Machines Corporation şirketinin ABD'deki ve/veya diğer ülkelerdeki ticari markaları veya tescilli ticari markalarıdır. Diğer şirket, ürün veya hizmet adları farklı şirketlerin ticari veya hizmet markaları olabilir.